

Kohtuasi C-854/19

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

22. november 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Verwaltungsgericht Köln (Kölni halduskohus, Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

18. november 2019

Kaebaja:

Vodafone GmbH

Vastustaja:

Saksamaa Liitvabariik

Põhikohtuasja ese

Telekommunikatsioon, mobiilside teenuste osutamise tariifikavad, andmerändlus, erinevad kasutustingimused Saksamaal ja teistes Euroopa Liidu liikmesriikides

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Liidu õiguse tõlgendamine, ELTL artikkel 267

Eelotsuse küsimused

1. a) Kas reguleeritud andmeside-rändlusteenuse mõistet määruse nr 531/2012 artikli 6a tähenduses koostoimes sama määruse artikli 2 lõike 2 punktiga m tuleb olukorras, kus mobiilside tariifikava – mida kliendid saavad välismaal kasutada ja mis määrab kindlaks mobiilse andmesideliikluse igakuise andmemahu, mille ületamisel piiratakse andmesidekiirust – on tasuta lisapaketi võimalik laiendada, mis võimaldab Saksamaal kasutada sideettevõtja partnerettevõtjate teatavaid teenuseid, ilma et nende teenuste kasutamisel

kulutatud andmemahtu arvestatakse mobiilside tariifikavas sisalduva igakuise andmemahu hulka, samal ajal kui välismaal arvestatakse vastav andmemaht mobiilside tariifikavas sisalduva igakuise andmemahu hulka, tõlgendada nii, et mobiilside tariifikava ja selle lisapaketti tuleb koos käsitada ühtse reguleeritud andmeside-rändlusteenusena, mille tõttu on olukord, kus partnerettevõtja teenuste kasutamisel kulutatud andmemaht jäetakse paketi sisalduva igakuise andmemahu hulka arvestamata, lubamatu ainult Saksamaal?

b) Juhul kui vastus küsimusele 1 a) on jaatav: Kas määruse nr 531/2012 artiklit 6a tuleb käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras tõlgendada nii, et partnerettevõtja teenuste kasutamisel välismaal kulutatud andmemahu arvestamist mobiilside tariifikavas sisalduva igakuise andmemahu hulka tuleb käsitada lisatasu kohaldamisena?

c) Juhul kui vastus küsimustele 1 a) ja 1 b) on jaatav: Kas see kehtib ka käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras, kus lisapakett on tasuline?

2. a) Juhul kui vastus küsimusele 1 a) on jaatav: Kas määruse nr 531/2012 artikli 6b lõike 1 esimest lõiku tuleb käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras tõlgendada nii, et mõistliku kasutamise poliitikat (*fair use policy*) jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste kasutamise suhtes võib rakendada ka lisapaketi kui sellise puhul?

b) Juhul kui vastus küsimusele 1 a) on jaatav ja vastus küsimusele 2 a) on eitav: Kas määruse nr 531/2012 artikli 6b lõike 1 esimest lõiku tuleb käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras tõlgendada nii, et ühist mõistliku kasutamise poliitikat (*fair use policy*) jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste kasutamise suhtes võib rakendada nii mobiilside tariifikava kui ka lisapaketi puhul, mille tõttu tuleb ühise mõistliku kasutamise poliitika raames pakutava andmemahu arvestamisel lähtuda tariifikava üldisest riigisisest jaehinnast või tariifikava ja lisapaketi üldiste riigisiseste jaehindade summast?

c) Juhul kui vastus küsimusele 1 a) on jaatav ning vastus küsimustele 2 a) ja 2 b) on eitav: Kas määruse nr 531/2012 artikli 6b lõike 1 esimest lõiku koostoimes rakendusmääruse 2016/2286 artikli 4 lõike 2 esimese lõiguga saab käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras analoogia alusel kohaldada nii, et mõistliku kasutamise poliitikat (*fair use policy*) võib eraldi rakendada lisapaketi suhtes?

3. a) Juhul kui vastus küsimusele 2 a) või c) on jaatav: Kas piiramatu mahuga andmepaketi mõistet määruse nr 531/2012 artikli 6b lõike 1 esimese lõigu tähenduses koostoimes rakendusmääruse 2016/2286 artikli 4 lõike 2 esimese lõigu ja artikli 2 lõike 2 punktiga c tuleb tõlgendada nii, et mobiilside tariifikava, mille eest tuleb maksta tasu, tuleb käsitada piiramatu mahuga andmepaketina?

b) Juhul kui vastus küsimusele 3 a) on jaatav: Kas see kehtib ka käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras, kus mobiilside tariifikava eest ei tule tasu maksta?

4. Juhul kui vastus küsimusele 2 a) või c) on jaatav ning vastus küsimusele 3 a) või b) on eitav: Kas käesoleva kohtuasjaga sarnases olukorras tuleb määruse nr 531/2012 artikli 6b lõike 1 esimest lõiku koostoimes rakendusmääruse 2016/2286 artikli 4 lõike 2 esimese lõiguga tõlgendada nii, et tariifikava üldisest riigisisest jaehinnast tuleb lähtuda ka selle andmemahu arvestamisel, mida tuleb rändluskliendile pakkuda eraldi lisapaketi kui sellise suhtes rakendatava mõistliku kasutamise poliitika (*fair use policy*) raames?

Asjakohased liidu õigusnormid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2012. aasta määrus (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (ELT 2012, L 172, lk 10; eespool ja edaspidi „määrus nr 531/2012“), eelkõige artikkel 6a ja artikli 6b lõike 1 esimene lõik

Komisjoni 15. detsembri 2016. aasta rakendusmäärus (EL) 2016/2286, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad, mis käsitlevad mõistliku kasutamise poliitika rakendamist, jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamise jätkusuutlikkuse hindamise meetodikat ja rändlusteenuse osutaja poolt sellise hindamise eesmärgil esitatavat taotlust (ELT 2016, L 344, lk 46; eespool ja edaspidi „rakendusmäärus 2016/2286“), eelkõige artikli 2 lõike 2 punkt c ja artikli 4 lõike 2 esimene lõik

Asjakohased riigisisemed õigusnormid

22. juuni 2004. aasta telekommunikatsiooniseadus (Telekommunikationsgesetz, *Bundesgesetzblatt I*, lk 1190), eelkõige § 126

Kohtuasja asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Kaebaja on sideettevõtja, kes pakub oma klientidele mh mobiilsideteenuseid erinevate tariifikavade alusel. Tema pakutavate tariifikavade „Red“ ja „Young“ [edaspidi „põhipaketid“] puhul, mida kliendid saavad kasutada ka välismaal ja mis sisaldavad mobiilse andmesidekiiruse igakuist erinevat andmemahtu, mille ületamisel piiratakse andmesidekiirust, on klientidel alates 26. oktoobrist 2017 võimalik lisada põhipakettidele niinimetatud „Vodafone Pass“-paketid („Chat-Pass“, „Social-Pass“, „Music-Pass“ ja „Video-Pass“); seevastu ei paku kaebaja kõnealuseid „Vodafone Pass“-pakette ilma teenuse osutamise aluseks oleva põhipaketita. Esimene „Vodafone Pass“-pakett sisaldub juba asjaomases põhipaketis. Järgnevaid „Vodafone Pass“-pakette saab lisatasu eest juurde tellida. „Video-Pass“-paketti pakutakse ainult põhipakettides „Red S-L“ ja „Young M-XL“.
- 2 „Vodafone Pass“-pakett võimaldab kasutada kaebaja partnerettevõtjate teenuseid, kusjuures tuleb arvestada, et nende teenuste kasutamisel kulutatud andmemahtu ei

arvestata põhipaketis sisalduva andmemahu hulka. Andmesidekiiruse piiramist pärast põhipaketis sisalduva andmemahu ärakasutamist kohaldatakse siiski ka partnerettevõtjate teenuste kasutamise suhtes. „Vodafone Pass“-paketid kehtivad ainult Saksamaal. Välismaal arvestatakse partnerettevõtjate teenuste kasutamisel kulutatud andmemahut seevastu põhipaketis sisalduva andmemahu hulka. Lisaks jätab kaebaja endale õiguse pakkuda „Vodafone Pass“-pakette ka teistes Euroopa Liidu liikmesriikides. Sel juhul tuleb rakendada mõistliku kasutamise poliitikat (*fair use policy*), mille kohaselt on „Vodafone Pass“-pakettide kasutamine teistes liikmesriikides võimalik kuni paketi igakuise 5 GB suuruse andmemahu täitumiseni.

- 3 Bundesnetzagentur (föderaalne võrguagentuur) tegi 15. juunil 2018 vaidlusaluse otsuse. Selles tuvastas ta, et „Vodafone Pass“-paketid on selle tõttu, et nendega seotud rakenduste kasutamisel välismaal kulutatud andmemahut arvestatakse põhipaketis sisalduva andmemahu hulka, vastuolus määruse nr 531/2012 artikliga 6a koostoimes artikli 2 lõike 2 punktiga r, ja keelas kaebajal kõnealuseid tariifikavasid ja tingimusi edaspidi kasutada. Lisaks tuvastas ta, et mõistliku kasutamise 5 GB suurune piirmäär on vastuolus määruse nr 531/2012 artikli 6b lõikega 1, sest kõnealune andmemahut on väiksem kui nimetatud sätte järgi arvutatud mahut, ja keelas kaebajal kõnealuste tariifikavade ja tingimuste kasutamise.
- 4 Vaie, mille kaebaja viidatud otsuse peale esitas, jäeti 23. novembril 2018 rahuldamata.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 5 Kaebaja väidab, et „Vodafone Pass“-paketid on iseseisvad andmesideteenused ega moodusta osa ühtselt reguleeritud andmeside-rändlusteenusest määruse nr 531/2012 artikli 6a tähenduses. See tuleneb määruse nr 531/2012 artikli 2 lõike 2 punkti m sõnastusest, määruse nr 531/2012 artikli 2 lõike 2 punkti m ja artikli 6a vahelisest süsteemisest seosest ning asjaomaste õigusnormide eesmärgist. Pealegi kujutavad „Vodafone Pass“-paketid endast lisasid (*add-ons*) Elektroonilise Side Euroopa Reguleerivate Asutuste Ühendatud Ameti (BEREC) suuniste tähenduses. Lisaks tuleb „Vodafone Pass“-pakette käsitada piiramatul mahul andmepakettidena rakendusmääruse 2016/2286 artikli 4 lõike 2 esimese lõigu tähenduses, sest nende kaudu on kättesaadav piiramatul andmemahut. Samuti nõutakse kõnealuste pakettide eest püsitasu rakendusmääruse 2016/2286 artikli 2 lõike 2 punkti c tähenduses. Igal juhul tuleb rakendusmääruse 2016/2286 artikli 4 lõike 2 esimest lõiku analoogia alusel kohaldada „Vodafone Pass“-pakettidele, sest nende puhul on tegemist lisadega (*add-ons*) BERECi suuniste tähenduses.
- 6 Vastustaja vaidleb kaebaja väidetele vastu.

Eelotsusetaotluse põhjenduse lühikokkuvõte

- 7 Määrava tähtsusega on õiguslik olukord, mis valitses käesolevas asjas viimase haldusakti andmise ajal, st 23. novembril 2018.

Esimene eelotsuse küsimus

- 8 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul räägivad kaalukad põhjused selle poolt, et kaebaja tariifikavad on vastuolus määruse nr 531/2012 artikliga 6a.
- 9 Kaebaja tariifikavade puhul, mille juurde saab tellida „Vodafone Pass“-pakette, on kahtlemata tegemist reguleeritud andmeside-rändlusteenustega määruse nr 531/2012 artikli 6a tähenduses koostoimes sama määruse artikli 2 lõike 2 punktiga m. Seda seetõttu, et kõnealused tariifikavad võimaldavad vastavalt määruse nr 531/2012 artikli 2 lõike 2 punktile m rändluskliendile sissetulevat ja väljuvat pakettkommuteeritud andmesidet mobiilseadme abil ajal, mil seade on ühendatud külastatavasse võrku.
- 10 Kaebaja pakutavate „Vodafone Pass“-pakettide mõju piirduv seevastu ainult sellega, et partnerettevõtjate teenuste kasutamisel kulutatud andmemahu ei arvestata põhipaketis sisalduva andmemahu hulka. „Vodafone Pass“-paketid võimaldavad nimelt kasutada partnerettevõtjate valitud teenuseid ilma põhipaketis sisalduvat andmemahu kulutamata.
- 11 Kulutatud andmemahu arvestamata jätmisega põhipaketis sisalduva andmemahu hulka on vastuolus kaebaja oletus, et „Vodafone Pass“-paketid on ainult Saksamaal kasutatavad andmesideteenused, millega antakse juurdepääs lisaandmemahule. Eeltoodut arvestades tuleb neid pigem käsitada osana põhipaketist. Sellele vastavalt kuuluvad ka „Vodafone Pass“-paketid osana reguleeritud andmeside-rändlusteenusest määruse nr 531/2012 artikli 6a kohaldamisalasse. Seejuures ei ole oluline, et kaebaja nõuab (välja arvatud esimese „Vodafone Pass“-paketi puhul) „Vodafone Pass“-pakettide uute lepingute sõlmimisel lisatasu.
- 12 Kuna Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen'i (Nordrhein-Westfaleni liidumaa kõrgeim halduskohus) praktika kohaselt ei ole määruse nr 531/2012 artikli 6a eesmärgiga kooskõlas rakendada jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude keeldu ainult otseste rändlusteenuste lisatasude suhtes, siis rikub kaebaja oma praegu kehtivate mobiilside tariifikavadega ka määruse nr 531/2012 artiklit 6a. Kui lähtuda oletusest, et „Vodafone Pass“-pakette tuleb määruse nr 531/2012 artikli 6a kohaldamisalal käsitada osana teenuse osutamise aluseks olevast põhipaketist, siis viib partnerettevõtjate teenuste kasutamisel teistes (Euroopa Liidu) liikmesriikides kulutatud andmemahu arvestamine teenuse osutamise aluseks olevas põhipaketis sisalduva andmemahu hulka tasu arutamise korra muutmiseni, mis on määruse nr 531/2012 artikli 6a kohaselt keelatud. Seda seetõttu, et rändlus klient ei maksa teistes (Euroopa Liidu) liikmesriikides teenuste kasutamisel küll otseselt kõrgemat

tasu, aga talle osutatakse sama tasu eest vähem teenust. Seevastu ei ole põhjendatud kaebaja väide, et „Vodafone Pass“-paketid on just nimelt soodsad, sest Saksamaal ei arvestata partnerettevõtjate teenuste kasutamisel kulutatud andmemahtu põhipaketis sisalduva andmemahu hulka ja selle tulemusel jääb Euroopa Liidu teistes liikmesriikides kulutamiseks rohkem pakettis sisalduvat andmemahtu.

- 13 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei ole see, kas on õige käsitus, mille kohaselt rikub kaebaja määruse nr 531/2012 artiklit 6a, siiski sedavõrd ilmne, et niinimetatud *acte-clair*'i põhimõtte järgi saaks loobuda Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamisest.

Teine kuni neljas eelotsuse küsimus

- 14 Eelotsusetaotluse esitanud kohus lähtub sellest, et kaebaja rikub määruse nr 531/2012 artiklit 6b koostoimes rakendusmääruse 2016/2286 artikli 4 lõike 2 esimese lõiguga.
- 15 Mõistliku kasutamise poliitika rakendamise lubatavust määruse nr 531/2012 artikli 6b lõike 1 esimese lõigu tähenduses ei saa eraldi hinnata kaebaja pakutavate „Vodafone Pass“-pakettide suhtes. Seda seetõttu, et „Vodafone Pass“-pakette tuleb – nagu eespool juba märgitud –, käsitada osana teenuse osutamise aluseks olevast põhipaketist ja sellele vastavalt osana reguleeritud (andmeside-)rändlusteenusest määruse nr 531/2012 artikli 6b lõike 1 esimese lõigu tähenduses. Sel põhjusel ei saa mõistliku kasutamise poliitikat igal juhul rakendada eraldi „Vodafone Pass“-pakettidele. Määruse nr 531/2012 artikli 6b lõike 1 esimene lõik sätestab nimelt sõnaselgelt, et mõistliku kasutamise poliitikat võib rakendada ainult reguleeritud (andmeside-)rändlusteenuste suhtes, mitte aga nende teenuste üksikute osade suhtes. Juba sel põhjusel rikub kaebaja määruse nr 531/2012 artikli 6b lõike 1 esimest lõiku sellega, et ta kehtestab juhuks, kui edaspidi pakutakse „Vodafone Pass“-pakette ka teistes (Euroopa Liidu) liikmesriikides, nõude, et rakendataks mõistliku kasutamise poliitikat, mille kohaselt on „Vodafone Pass“-pakettide kasutamine teistes (Euroopa Liidu) liikmesriikides võimalik kuni igakuise 5 GB suuruse andmemahu täitumiseni ühe „Vodafone Passi“ kohta.
- 16 Teistsugust järeldust ei tulene ka sellest, et BERECi suuniste järgi peab saama rakendusmääruse 2016/2286 artikli 4 lõike 2 esimest lõiku *mutatis mutandis* kohaldades niinimetatud lisade (*add-ons*) kasutamist mõistliku kasutamise poliitika rakendamise abil piirata. Seda seetõttu, et kui lähtuda Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen'i (Nordrhein-Westfaleni liidumaa kõrgeim halduskohus) praktikast, siis on lisaga (*add-on*) tegemist ainult juhul, kui tasu eest tellitakse juurde lisaandmemahtu, pärast seda kui pakettis kõigepealt sisalduv andmemaht on ära kasutatud. Kaebaja pakutavate „Vodafone Pass“-pakettide puhul see nii ei ole.

- 17 Seetõttu ei ole käesoleval juhul tähtis, kas kaebaja rikub mõistliku kasutamise poliitika rakendamisega (ka) rakendusmääruse 2016/2286 artikli 4 lõike 2 esimest lõiku. Seda seetõttu, et kui võtta arvesse, et mõistliku kasutamise poliitika rakendamise lubatavust määruse nr 531/2012 artikli 6b lõike 1 esimese lõigu tähenduses ei saa eraldi hinnata kaebaja pakutavate „Vodafone Pass“-pakettide suhtes, siis ei ole oluline, kas kaebaja on arvutanud kõnealuse andmemahu kooskõlas määruse nr 2016/2286 artikli 4 lõike 2 esimese lõiguga.
- 18 Ka määruse nr 531/2012 artikli 6b lõike 1 esimese lõigu rikkumine ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul siiski sedavõrd ilmne, et nimetatud *acte-clair*’i põhimõtte järgi saaks loobuda Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamisest.

TÖÖDOKUMEN